

KAMU YÖNETİMİ ANA BİLİM DALI
AFET YÖNETİMİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
DERS TANIM BİLGİLERİ
(2020-2021 BAHAR DÖNEMİ)

İçindekiler

Afetlerde Kritik Altyapı Güvenliği ve Yönetimi.....	2
Mülki İdare ve Yerel Yönetimlerde Afet Yönetimi	5
Araştırma Yöntem ve Teknikleri.....	8
Afet Risk Azaltma Strateji ve Politikaları.....	11
Afetlerde KBRN Riskleri ve Yönetimi.....	16
Felaket Kurbanlarının Kimliklendirilmesi	20
Afetlerde İnsan Kaynakları Yönetimi.....	24

DERS TANITIM BİLGİLERİ

Dersin Adı	Afetlerde Kritik Altyapı Güvenliği ve Yönetimi
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Yarıyılı	Bahar
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Amacı	Bu ders, iç güvenlik yönetimi bağlamında herhangi bir afette karşılaşılabilecek durumda ülkedeki kritik altyapı sistemlerinin korunmasına, güvenliğine ve yönetimine ilişkin olarak alınan tüm tedbir ve önlemleri kapsayan yaklaşımları ele almayı amaçlamaktadır.
Dersin İçeriği	Bu ders kapsamında; kritik altyapıların güvenliğinin afetlerle ve afet yönetimiyle ilişkisi tüm boyutlarıyla ele alınmaktadır.
Dersin Öğretim Üyesi	Prof. Dr. Elif Çolakoğlu
Kaynaklar	Bu derse ilişkin kaynaklar, dersin konusuna göre farklılaşmakta ve her hafta/konu için ayrı ve güncel okumalar verilmektedir.

HAFTALIK DERS KONULARI

Haftalar	Tartışılacak/İşlenecek Konular
1. Hafta	Giriş/Yükümlülüklerin Paylaşımı/Konu Dağıtımı "Kritik Altyapılar" ile "Afet" Olgusuna Yönelik Genel Kavramsal Çerçeve/Ulusal Güvenlik Stratejilerinde Kritik Altyapıların Önemi/Kolluk Kuvvetleri ve Kritik Altyapılar
2. Hafta	Kritik Altyapılar olarak Sınır Güvenliği/Savunma Sanayi Sektörü ile Bağlantılı Kritik Altyapılar ve Güvenliği
3. Hafta	Devlete ait değerli varlıkların ve temel işlevlerin (Kritik hizmetler, tesisler, bilgi ağları, ulusal önemde alanlar ve anıtlar) korunması
4. Hafta	Enerji Kurumları ve Ağlarının (Elektrik Enerjisi, Petrol ve Gaz Üretimi, Depolama Tesisleri ve Rafineriler, İletim ve Dağıtım Sistemleri) Güvenliği/Nükleer Santrallerin Güvenliği
5. Hafta	Doğalgaz Boru Hatlarının Güvenliği
6. Hafta	Ulaşım Ağları (Karayolları, Denizyolları, Demiryolları ve Havayolları) Altyapıları ve Güvenliği
7. Hafta	<i>Ara Sınav</i>
8. Hafta	İletişim ve bilgi teknolojilerinin kendisi ve altyapılarının (İnternet dâhil telekomünikasyon, yayın sistemleri, yazılım, donanım ve ağlar) güvenliği
9. Hafta	Sağlık hizmetlerinin kendisi ve yapılarının (Hastaneler, sağlık ve kan sağlama tesisleri, laboratuvarlar ve eczacılık ürünleri, arama kurtarma, acil durum hizmetleri) korunması ve güvenliği
10. Hafta	Gıdanın kendisi, yapıları ve ağlarının (Gıda güvenliği, üretim araçları, toptan dağıtım ve gıda endüstrisi) korunması ve güvenliği
11. Hafta	Suyla ilgili altyapılarının (Barajlar, depolama, arıtma ve ağlar) korunması ve güvenliği
12. Hafta	Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer maddeler gibi tehlikeli malların üretimi, depolanması ve taşınması
13. Hafta	Finansman hizmetlerinin (Bankacılık, menkul kıymetler ve yatırım) korunması ve güvenliği
14. Hafta	Terörizm Tehdidi, Kentlerin Güvenliği ve Kritik Altyapıları Genel Değerlendirme
15. Hafta	<i>Yarıyıl Sonu Sınavı</i>

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı Payı%
Devam	1	10
Kısa Sınav	-	-
Ara Sınav	1	30
Uygulama	-	-
Proje	-	-
Sunum	2	20
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	40
Toplam	5	100

AKTS (ÖĞRENCİ İŞ YÜKÜ)			
Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yükü
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	14	3	42
Sunum / Seminer Hazırlama	1	9	9
Proje	-	-	-
Ödevler	1	9	9
Ara Sınavlar	1	19	19
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	29	29
Toplam	32	72	150
AKTS Kredisi			7

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI	
S. No	Açıklama
Ö1	Kritik altyapılara ilişkin temel kavramları öğrenir.
Ö2	Afet durumunda oluşabilecek olası zafiyetlerin ne tür sonuçlar doğurabileceğine yönelik farkındalığı artır.
Ö3	Ulusal ve uluslararası düzeyde altyapı koruma plan ve stratejileri bağlamında kritik altyapıları tanımlar.
Ö4	Hasar görülebilirlik ve dirençlilik hakkında bilgi sahibi olur.
Ö5	Afetlerin kritik altyapılar üzerinde doğrudan ve/veya dolaylı etkilerini değerlendirir.
Ö6	Kritik altyapıların korunmasını iyileştirmek için güvenlikle ve dirençlilikle ilgili stratejileri geliştirmek üzere tesisleri analiz etmek ve değerlendirmek için risk yönetimi tekniklerini öğrenir.
Ö7	Altyapıların güvenliğini ve dayanıklılığını analiz edebilmek için ilgili kavramlar ve yöntemler hakkındaki bilgileri yeni alanlara uygulama becerisine sahip olur.
Ö8	Çatışma ya da savaş durumunda hedef haline gelebilecek kritik altyapıların savunulması ve korunması konusunda neler yapılabileceğini bilir.

PROGRAM YETERLİLİKLERİ	
S.No	Açıklama
P1	Afet ve acil durumlarda yönetim evrelerini bilir.
P2	Alanının ilişkili olduğu çok disiplinli etkileşimi kavrar.
P3	Afet ve acil durumlarda mücadeleye dönük asgari ölçütleri bilir.
P4	Afet ve acil durumlarda yönetim kaynaklarını doğru bir şekilde kullanabilir.

P5	Liderlik yapabilmenin yanı sıra, girişimcilik yetenekleriyle birlikte afet ve acil durumlarda zarar azaltmaya yönelik çalışmalar yapar, birey ve takım olarak sorumluluk yüklenir.
P6	Ulusal ve uluslararası ölçekte Afet Yönetimine yönelik ortaya çıkan kuramsal ve uygulamadaki gelişmeleri akademik bir bakış açısı ile takip eder.
P7	Mesleki etik ilkelerine uyma konusunda kuralları bilir.
P8	Afet ve acil durumlarda lojistik uygulamalarını bilir.

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİĞİNE KATKISI								
Tüm	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
Ö1	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö2	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö3	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö4	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö6	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö7	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö8	5	5	5	5	5	5	5	5
KATKI DÜZEYİ: 1-Çok Düşük 2-Düşük 3-Orta 4-Yüksek 5-Çok Yüksek								

DERS TANITIM BİLGİLERİ

Dersin Adı	Mülki İdare ve Yerel Yönetimlerde Afet Yönetimi
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Yarıyılı	Bahar
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Amacı	Bu ders öğrencilere mülki idare birimlerinin afet yönetimindeki işlevleri ve sorumluluklarının neler olduğunu ve afet yönetiminin kurumsal yapılanmasının idari teşkilat içindeki yerini öğretmeyi amaçlar. Afet yönetiminin tarihsel süreç içerisindeki gelişimini özümseyen öğrenciler, afet yönetiminin daha etkin ve işlevsel hale gelebilmesi için kurumlar arası işbirliği ve koordinasyon gibi konularda çalışmalar yapabilirler.
Dersin İçeriği	Bu derste, Türkiye Cumhuriyeti'nin idari teşkilat yapısı ele alınarak merkez, taşra ve yerel yönetim birimleri ile bunların işlevleri analiz edilmektedir. İdari teşkilat yapısının anlaşılmasından sonra afet yönetiminin kurumsal yapılanması ve bu yapılanmanın idari teşkilattaki konumu üzerine durulacaktır. Merkezi yönetim birimi olan AFAD ve taşra teşkilatının mülki idare birimleri ve yerel yönetimlerle olan ilişkileri incelenecektir. Yerel yönetim birimlerinin afet yönetimindeki yetki ve sorumlulukları hukuksal, kurumsal ve kavramsal açılarından sorgulanacaktır. Yerel yönetimlerin afet yönetimi açısından faaliyetleri örneklendirilecektir.
Dersin Öğretim Üyesi	Doç.Dr. Tekin Avaner
Kaynaklar	<ul style="list-style-type: none">• Yaman, M. ve Çakır, E. (2020). Farklı Boyutlarıyla Afet Yönetimi, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara• Şengün, H., Meydan Yıldız, S.G, Tercan, B. (2018). Türkiye'nin Afet Yönetimi-Sosyal, Siyasal ve Yönetim Boyutuyla, Palme Yayınevi.• Eryılmaz, B. (2019). Kamu Yönetimi, Umutepe yayınları• Görmez, K. (2018). Yerel Yönetimler, Orion Kitapevi• Ayrıca her haftanın konusuyla ilgili okuma listesi verilecektir.

HAFTALIK DERS KONULARI

Haftalar	Tartışılacak/İşlenecek Konular
1. Hafta	Temel Kavramlar ve Afet Mevzuatı
2. Hafta	Türk İdari Teşkilat Yapısı ve Afet Yönetimi
3. Hafta	Mülki İdare ve Afet Yönetimi
4. Hafta	Yerel Yönetimler ve Afetle Mücadeledeki Roller
5. Hafta	Afet Yönetiminde Kurumsal Yapılanma ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının (AFAD) İdari Teşkilat İçindeki Yeri
6. Hafta	AFAD'ın İl ve İlçe Organizasyonu
7. Hafta	<i>Ara Sınav</i>
8. Hafta	Afet Yönetiminde Kurumsal Yetki ve Sorumluluklar
9. Hafta	Yerel Yönetimlerin Afet Yönetimindeki Görev ve Sorumlulukları
10. Hafta	Kurumlararası İşbirliği Kapsamında Yerel Yönetimler ve AFAD

11. Hafta	Afet Yönetimi Açısından Kentleşme ve Dirençli Kentler
12. Hafta	Afet Yönetiminde Genel Kollukun Görev ve Yetkileri
13. Hafta	Afet Yönetimi ve Jandarmanın Yeri ve Önemi
14. Hafta	Afet Yönetiminde Eğitimin ve Arama-Kurtarma Faaliyetlerinin Organizasyonu
15. Hafta	<i>Dönem Sonu Sınavı</i>

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı Payı%
Devam	1	10
Kısa Sınav	-	-
Ara Sınav	1	30
Uygulama	-	-
Proje	-	-
Ödev/Sunum	1	20
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	40
Toplam	4	100

AKTS (ÖĞRENCİ İŞ YÜKÜ)			
Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yükü
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	14	3	42
Sunum / Seminer Hazırlama	1	9	9
Proje	-	-	-
Ödevler	1	9	9
Ara Sınavlar	1	19	19
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	29	29
Toplam	32	72	150
AKTS Kredisi			7

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI	
S. No	Açıklama
Ö1	Türkiye Cumhuriyetin idari teşkilat yapısı hakkında bilgi sahibi olur.
Ö2	Merkezden yönetim, Mülki idare ve yerel yönetimler birimlerini ayırt edebilir.
Ö3	Afet yönetiminin temel kavramlarını öğrenmiş olur.
Ö4	Afet yönetimi ile ilgili hukuki düzenlemeleri yorumlayabilir.
Ö5	Afet yönetimi konusundaki kurumsal yapılanma hakkında bilgi sahibidir.
Ö6	Yerel yönetimlerin afet yönetimi konusundaki yetki ve sorumluklarını idrak edebilir.
Ö7	Afet yönetimi açısından kentleşme politikaları geliştirebilir.
Ö8	Türkiye ve dünyada afet yönetimine ilişkin kamu yönetimi temel konularını öğrenerek akademik bakış açısı sağlar ve disiplini takip eder.

PROGRAM YETERLİLİKLERİ	
S.No	Açıklama
P1	Afet ve acil durumlarda yönetim evrelerini bilir.
P2	Alanının ilişkili olduğu çok disiplinli etkileşimi kavrar.
P3	Afet ve acil durumlarda mücadeleye dönük asgari ölçütleri bilir.
P4	Afet ve acil durumlarda yönetim kaynaklarını doğru bir şekilde kullanabilir.
P5	Liderlik yapabilmenin yanı sıra, girişimcilik yetenekleriyle birlikte afet ve acil durumlarda zarar azaltmaya yönelik çalışmalar yapar, birey ve takım olarak sorumluluk yüklenir.
P6	Ulusal ve uluslararası ölçekte Afet Yönetimine yönelik ortaya çıkan kuramsal ve uygulamadaki gelişmeleri akademik bir bakış açısı ile takip eder.
P7	Mesleki etik ilkelerine uyma konusunda kuralları bilir.
P8	Afet ve acil durumlarda lojistik uygulamalarını bilir.

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİĞİNE KATKISI								
Tüm	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
Ö1	5	4	4	4	4	4	4	4
Ö2	4	5	4	4	4	4	4	4
Ö3	4	4	5	4	4	4	4	4
Ö4	4	4	4	5	4	4	4	4
Ö5	4	4	4	4	5	4	4	4
Ö6	4	4	4	4	4	5	4	4
Ö7	4	4	4	4	4	4	5	4
Ö8	4	4	4	4	4	4	4	5
KATKI DÜZEYİ: 1-Çok Düşük 2-Düşük 3-Orta 4-Yüksek 5-Çok Yüksek								

DERS TANITIM BİLGİLERİ

Dersin Adı	Araştırma Yöntem ve Teknikleri
Dersin Dili	Türkçe
Öğrenim Yarıyılı	Bahar
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Amacı	Bilim, bilimsel yöntem ve bilimsel araştırma kavramlarının önemi ile bunlara olan ihtiyacın öğrencilerin zihinlerinde netleştirilmesini sağlamak; interaktif bir öğrenme modeli üzerinden, araştırma konusunun seçiminden araştırma raporunun yazılmasına kadar olan bilimsel araştırma sürecinin her safhasının nasıl uygulandığı konusunda temel seviyede bir akademik yeterlilik kazandırmaktır.
Dersin İçeriği	Devam: Ders geçmek için zorunlu olan devam mecburiyeti dışında kalan bölüm için oransal olarak hesaplanacaktır. Kısa Sınav: "12 Öfkeli Adam" filminin izlenmesini müteakip yapılacaktır. (2-3 sayfa) Proje: Dönem sonunda öğrencilerden kendi belirledikleri bir konuda yazılı araştırma önerisi yapmaları ve bunu 15 dakikalık bir sunumla sınıfa sunmaları istenecektir. (4.000-6.000 kelime) Ödev/Sunum: Öğrenciler bir tez, bir de makale incelemesi yapacaklardır. (1) İncelenen bir tezin sunulması ve rapor teslimi (900-1.000 kelime); (2) İncelenen bilimsel bir makalenin (İngilizce veya Türkçe) sunulması ve rapor teslimi (900-1.000) kelime
Dersin Öğretim Üyesi	J.Yb.Dr. Hayrettin Küpeli
Kaynaklar	Temel Kaynaklar <ul style="list-style-type: none">• Kumar, Ranjit. Araştırma Yöntemleri Yeni Başlayanlar İçin Adım Adım Araştırma Rehberi, (Çev. Ömay Çokluk, Güçlü Şekercioğlu, Hasan Atak), Edge Akademi Yayınları, Ankara, 2015.• Neuman, W.Lawrence, Toplumsal Araştırma Yöntemleri, 2 Cilt, (Çev. Sedef Özge), Yayınodası, İstanbul, 2006.• Christensen, Larry B., Experimental Methodology, Allyn and Bacon, Boston, 2001.• Day, A.Day, Bilimsel Makale Nasıl Yazılır, Nasıl Yayınlanır?, (Çev.Gülay Aşkar Altay), TÜBİTAK Yayınları, Ankara, 2005. Yardımcı Kaynaklar <ul style="list-style-type: none">• Kuhn, Thomas S., Bilimsel Devrimlerin Yapısı, (Çev.Nilüfer Kuyaş), Kırmızı Yayınları, İstanbul, 2018.• Popper, Karl R. Bilimsel Araştırmanın Mantığı, (Çev. İlknur Akan ve İbrahim Turan) Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2018. Demirel, İ.Hakkı, B.Erol ve C.Saraç, Akademik Yazım İhlalleri, TÜBİTAK Ulakbim, Ankara, 2011.

HAFTALIK DERS KONULARI	
Haftalar	Tartışılacak/İşlenecek Konular
1. Hafta	Dersin tanıtımı, Bilimsel Yöntem, Bilim Felsefesi, Yöntembilim (Metodoloji) ve Yöntem (Metot)
2. Hafta	Bilimsel Araştırma Süreci (Sekiz Adım Modeli) ve Araştırma Adası, Bilimsel Araştırmalarda Etik
3. Hafta	Bilimsel Araştırma Süreci Birinci Aşama (Neyin Araştırılacağına Karar Verilmesi)

	Adım 1: Araştırma Konusuna Karar Verilmesi -Literatür Taraması -Araştırma Probleminin Oluşturulması -Değişkenlerin Belirlenmesi -Hipotez Oluşturma
4. Hafta	Bilimsel Araştırma Süreci İkinci Aşama (Araştırmanın Planlanması) Adım 2: Araştırmanın Tasarımı
5. Hafta	Adım 3: Veri Toplama Yöntemleri -Veri Toplama Yönteminin Seçimi - Geçerlik ve Güvenilirlik Adım 4: Örneklem Seçimi
6. Hafta	Adım 5: Araştırma Önerisinin Yazımı
7. Hafta	"12 Öfkeli Adam" filminin izlenmesi ve analizi (Kısa Sınav)
8. Hafta	Öğrenciler Tarafından İncelenen Makale Sunumları ve Değerlendirilmesi
9. Hafta	Öğrenciler Tarafından İncelenen Tez Sunumları ve Değerlendirilmesi
10. Hafta	Bilimsel Araştırma Süreci Üçüncü Aşama (Araştırmanın Yürütülmesi) Adım 6: Verilerin Toplanması Adım 7: Verilerin İşlenmesi ve Sunumu
11. Hafta	Adım 8: Araştırma Raporunun Yazılması (<i>IMRAD- Introduction, Methodology, Results and Discussion</i>) Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu
12. Hafta	Öğrenciler Tarafından Hazırlanan Araştırma Önerilerinin Sunumu ve Değerlendirilmesi
13. Hafta	Öğrenciler Tarafından Hazırlanan Araştırma Önerilerinin Sunumu ve Değerlendirilmesi
14. Hafta	Öğrenciler Tarafından Hazırlanan Araştırma Önerilerinin Sunumu ve Değerlendirilmesi
15. Hafta	Öğrenciler Tarafından Hazırlanan Araştırma Önerilerinin Sunumu ve Değerlendirilmesi

Değerlendirme Sistemi*		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı Payı%
Devam	1	10
Kısa Sınav	1	10
Ara Sınav	-	-
Uygulama	-	-
Proje	1	50
Ödev/Sunum	1	30
Yarıyıl Sonu Sınavı	-	-
Toplam	4	100

AKTS (Öğrenci İş Yükü Tablosu)			
Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yükü (Saat)
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	14	6	84
Sunum / Seminer Hazırlama	-	-	-
Proje	1	36	36
Ödevler	1	30	30
Ara sınavlar	1	8	8
Yarıyıl Sonu Sınavı	-	-	-
Toplam İş Yükü	31	83	200
AKTS Kredisi			7

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI	
S.No.	Açıklama
Ö1	Bilimsel Yöntem, Bilim Felsefesi, Yöntembilim (Metodoloji) ve Yöntem (Metot) Konusunda Temel Kavramsal Bilgiye Sahip Olma
Ö2	Bilimsel Araştırma Yönteminin Aşamalarını Öğrenme
Ö3	Bilimsel Araştırmalarda Etik Konusunu Kavrama
Ö4	Araştırma Konusunun Nasıl Seçileceğini ve Araştırma Probleminin Oluşturulmasını Kavrama
Ö5	Araştırma Tasarımı Yapma Becerisini Kazanma

Ö6	Veri Toplama Yöntemlerini Öğrenme
Ö7	Araştırmada Evren ve Örneklemi Belirleme Becerisi Kazanma
Ö8	Araştırma Önerisi Yazma Becerisi Kazanma
Ö9	Veri Toplama ve Analiz Becerisi Kazanma
Ö10	Araştırma Raporu Yazma Becerisi Kazanma

PROGRAM YETERLİLİKLERİ	
S.No.	Açıklama
P1	Afet ve acil durumlarda yönetim evreleri bilir.
P2	Alanının ilişkili olduğu çok disiplini etkileşimi kavrar.
P3	Afet ve acil durumlarda mücadeleye dönük asgari ölçütleri bilir.
P4	Afet ve acil durumlarda yönetim kaynaklarını kullanabilir.
P5	Liderlik yapabilmenin yanı sıra, girişimcilik yetenekleriyle birlikte afet ve acil durumlarda zarar azaltmaya yönelik çalışmalar yapar, birey ve takım olarak sorumluluk yükler.
P6	Ulusal ve uluslararası ölçekte Afet Yönetimine yönelik ortaya çıkan kuramsal ve uygulamadaki gelişmeleri akademik bir bakış açısı ile takip bilir.
P7	Mesleki etik ilkelerine uyma konusunda kuralları bilir.
P8	Afet ve acil durumlarda lojistik uygulamalarını bilir.

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİĞİNE KATKISI								
TÜM	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
Ö1	3	4	4	5	4	5	4	5
Ö2	3	4	4	5	4	5	4	5
Ö3	3	4	4	5	4	5	4	5
Ö4	3	4	4	5	4	5	4	5
Ö5	3	4	4	5	4	5	4	5
Ö6	3	4	4	5	4	5	4	5
Ö7	3	4	4	5	4	5	4	4
Ö8	3	4	4	5	4	5	4	4
Ö9	3	4	4	5	4	5	4	4
Ö10	3	4	4	5	4	5	4	4
KATKI DÜZEYİ: 1-Çok Düşük 2-Düşük 3-Orta 4-Yüksek 5-Çok Yüksek								

DERS TANITIM BİLGİLERİ

DERSİN ADI	Afet Risk Azaltma Strateji ve Politikaları
Dersin Dili	Türkçe
Ders Yarıyılı	Bahar
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Amacı	<p>Ülkemizin bir gerçeği olan afetler, günümüzde bireylerin toplumsal, ekonomik, psikolojik yaşamlarını derinden etkileyen, doğal ve insan kaynaklı bir olgu olarak kabul edilmektedir. Öncelikle deprem olmak üzere heyelan, su baskınları, kaya, çığ düşmeleri ve kuraklık toplumların örgütlü, bilinçli ve eğitilmiş olmalarını gerektiren doğal afetlerin başında gelmektedir. Dünyada her yıl 140.000 kişi doğal ve teknolojik afetler nedeniyle yaşamını yitirmekte; can kayıplarının %96'sı gelişmekte olan ülkelerde meydana gelmektedir. Türkiye'de 1999 yılında yaşanan ve toplumun büyük bir kısmını etkileyen Kocaeli ve Düzce depremlerinden sonra, başta akademik çevrelerde, kamu yönetimi örgütlerinde ve toplumun çeşitli kesimlerinde olmak üzere tüm kamuoyunda, afet, afet yönetimi ve afet risk azaltma kavramları sık sık gündeme gelmiştir. Bu kavramlar etrafında yapılan tartışmalar, toplumda her kesiminin ilgisini çekmektedir.</p> <p>Bu dersin amacı, öğrencilerin afet risk azaltma politika ve stratejileri konusunda bilgi ve bilinç düzeyini artırmak, karşılıklı bilgi alışverişi ile ulusal ve uluslararası ölçekte uygulamaları tartışmaktır. Ders kapsamında afet risk azaltma sürecine bütüncül bir bakış açısıyla bakılarak öğrencilere, toplumun birer bireyi olarak afet bilinci ve sorumluluğunu kazandırmak hedeflenmiştir.</p>
Dersin İçeriği	<p>Afetlerin siyasi sınır tanımadığından hareketle küresel afetler ve ülkelerin bu sorunlarla başa çıkma kabiliyetleri, risk azaltma çalışmaları, başta Birleşmiş Milletler olmak üzere hazırlanan raporlar, kabul edilen uluslararası sözleşmeler, hükümetler tarafından verilen taahhütler ders kapsamında ele alınacak konulardır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Afet Risk Azaltma Kavramlar ve Tanımlar• Afet Risk Azaltma Yönetiminin Aşamaları, İlkeleri• Afet Risk Azaltma Yönetiminde Uluslararası İlke ve Prensipler• Afet Risk Azaltma Yönetimi Sisteminin Yasal ve Kurumsal Yapısı ve Gelişimi• Afet Risk Azaltma Uluslararası Politika ve Stratejileri: Birleşmiş Milletler ve Afet Risklerinin Azaltılması Çalışmaları• Afetler ve Türkiye'nin Afet Profili• Afet Risk Azaltma Ulusal Politika ve Stratejileri• Afet Risk Azaltma Yönetimi ve Fiziksel Planlama• Afet Risk Azaltma ve Dirençli Kentler• Afet Risk Azaltma Yönetiminde Bilgi Teknolojilerinden Yararlanma Olanakları: Afet Bilgi Sistemleri• Afet Risk Azaltma ve Kentsel Dönüşüm• Afet Risk Azaltma ve Risk Transfer Mekanizmaları• Farklı Ülke Örneklerinde Risk Azaltma Faaliyetleri

Dersin Öğretim Üyesi	Prof. Dr. Aslı Akay
Kaynaklar	<p>Ders kitabı olarak başlıca aşağıda belirtilenler olmak üzere birçok farklı kaynaktan yararlanılacaktır. Haftalara göre çeşitlilik gösteren temel kitaplar, makale, raporlar kullanılacaktır.</p> <p>Akay, A. (2016). Türkiye’de Afet Politikaları. [Kartal, F. (der.)] Kamu Politikaları. Yayın no: 386, TODAİE Yayınları: Ankara.</p> <p>Akay, A. (2017). Türkiye’de Afet Yönetimi Politikaları. [Özmen, B. (der.)] Afet Yönetimi II. Yayın no: 3604, Anadolu Üniversitesi Yayınları: Eskişehir.</p> <p>Akay, A. (2018). Afet Risk Azaltma Politika ve Stratejileri. [Akay, A. & Pekkan, E. (der.)] Afet Risk Azaltma Politikaları. Yayın no: 3727, Anadolu Üniversitesi Yayınları: Eskişehir.</p> <p>AFAD, (2015). BM, Afet Risklerinin Azaltılması Hyogo Çerçeve Eylem Planının Uygulanmasına Yönelik Ulusal İlerleme Raporu (2013-2015), Ankara.</p> <p>Akay, A., (2002). Kocaeli Depremi Sonrası Yalova İli Gelişim Plan Stratejileri, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı ABD, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara.</p> <p>Akay, A. & Özmen, Ö.T. (2018). Afet ve Acil Durum Başkanlığı’nın (AFAD) Afet Yönetimindeki Rolü. [Özmen, B. (der.)] Afet Yönetimi II. Yayın no: 3604, Anadolu Üniversitesi Yayınları: Eskişehir.</p> <p>Akay, A. (2019). İklim Değişikliğinin Neden Olduğu Afetlerin Etkileri. İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi (iklimİN), İklim Değişikliği Eğitim Modülleri Serisi 15, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ankara.</p> <p>Anonim, (1999), Türkiye’de Meydana Gelen Deprem Felaketi Konusunda Yapılan Çalışmaların Tüm Yönleriyle İncelenerek Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyon Raporu, http://www.belgenet.com/rapor/depremrapor.html. (11.05.2010)</p> <p>Balamir, M. (2007), Afet Politikası Risk ve Planlama, TMMOB Afet Sempozyumu, 5–7-Aralık-2007, Bildiriler Kitabı, Ankara.</p> <p>Başbakanlık, (2000), Depremler 1999, Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Yayını, s. 10, Ankara.</p> <p>Can, E. (2005), Entegre Afet Yönetim Sistemi ve İlkeleri, Kadioğlu, M. ve Özdamar E. eds. , Afet Yönetiminin Temel İlkeleri” içinde, 1–9, JICA Türkiye Ofisi Yayın No: 1, Ankara.</p> <p>CRED, (2019). Natural Disasters, 2019 Report.</p> <p>Ergünay, O. (1999), Deprem-Yuvarlak Masa, Mülkiye Cilt: XXVIII, Sayı:219, Ankara.</p> <p>Ergünay, O. (1999), National Strategies of Turkey For Reducing The Impacts of Natural Disaster. International Workshop on Recent Earthquakes and Disaster Prevention Management, 10-12 March 1999, METU Disaster Management Implementation and Research Center, ss 95-103.</p> <p>Ergünay, O. (2002), Afete Hazırlık ve Afet Yönetimi, Türkiye Kızılay Derneği Genel Müdürlüğü, Afet Operasyon Merkezi (AFOM).</p> <p>Ergünay, O. (2005), Afet Yönetiminde İş birliği ve Koordinasyonun Önemi, Kadioğlu, M. ve Özdamar E. eds., Afet Yönetiminin Temel İlkeleri” içinde, 9-19, JICA Türkiye Ofisi Yayın No: 1, Ankara.</p> <p>Firik, M. (2005), Gönüllü Kaynaklar ve Sivil Toplum Kuruluşları İle İlişkiler, Kadioğlu, M. ve Özdamar E. eds. , Afet Yönetiminin Temel İlkeleri” içinde, 159–165, JICA Türkiye Ofisi Yayın No: 1, Ankara.</p> <p>Freeman, P. (2004), Preparedness for Natural Disasters: An Overview, The Role of Local Governments in Reducing The Risk Of Disasters, Edited by Katalin Demeter, Nihal Ekin Erkan, Ayşe Güner, World Bank Institute, Beta Basın Yayın Dağıtım, 195.</p>

Geray, C. (1977), Türkiye’de Yıkım (Afet) Olayları Karşısında Önlemler ve Örgütlenmeler, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 10, Sayı: 3, Eylül 1977, Ankara.

Güler, H. (2005), Afetlere Hazırlıklı Olmak, ODTÜ, Afet Yönetimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Kadioğlu, M. ve Özdamar E. eds., Afet Yönetiminin Temel İlkeleri” içinde, JICA Türkiye Ofisi Yayın No: 1, Ankara.

Gülkan ve diğerleri (2005), Afet Yönetiminin Stratejik İlkeleri: Dünyadaki ve Türkiye’deki Politikalara Genel Bakış, ODTÜ, Afet Yönetimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Kadioğlu, M. ve Özdamar E. eds., Afet Yönetiminin Temel İlkeleri” içinde, 19–43, JICA Türkiye Ofisi Yayın No: 1, Ankara.

JICA, (2004), Türkiye’de Doğal Afetler Konulu Ülke Strateji Raporu, 2004, JICA Türkiye Ofisi, MWH, Mühendislik ve Müşavirlik Ltd.

Kurita, T. (2005), Japonya’daki Sismik Tasarım Kanunu ve Güçlendirme Önlemleri, Kadioğlu, M. ve Özdamar E. eds., Afet Yönetiminin Temel İlkeleri” içinde, 362-365, JICA Türkiye Ofisi Yayın No: 1, Ankara.

Nishikawa S. (2005), Japonya’da Afet Yönetim Sisteminin Gelişimi, Kadioğlu, M. ve Özdamar E. eds. Afet Yönetiminin Temel İlkeleri” içinde, 356–362, JICA Türkiye Ofisi Yayın No: 1, Ankara.

Opitz-Stapleton, S., Nadin, R. et al, (2019). Risk-informed development, From crisis to resilience.

Özmen, B., Nurlu, M., Kuterdem, K., Temiz, A. (2005), Afet Yönetimi ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü, Deprem Sempozyumu Kocaeli 2005,23-25 Mart 2005, Grand Yükseliş Hotel, Kocaeli.

Tarhan, B. ve Ergöneç, S. (2008), Acil Durum ve Afet Yönetimi İnceleme Raporu, Başbakanlık Teftiş Kurulu, Ankara.

UN-OCHA (2019). United Nations-Coordinated Support To People Affected By Disaster And Conflict, Global Humanitarian Report 2020.Elsevier, 2017. A Global Outlook On Disaster Science Report.

UNDRR, (2019). 2018: Extreme Weather Events Affected 60 Million People. <https://www.unisdr.org/archive/63267> adresinden erişildi.

UNDRR, (2020). Kentlerin Afet Dirençlilik Karnesi, Nisan 2020, Halk Sağlığı Sisteminin Dirençliliği Eki Danışma Taslağı Sürüm 2.0. www.undrr.org adresinden erişildi.

UNISDR, (2009), UNISDR Terminology on Disaster Risk Reduction, UNISDR, Geneva.

UNISDR, (2015). Sendai Framework for Disaster Risk Reduction. <https://www.unisdr.org/we/coordinate/sendai/framework> adresinden erişildi.

UNISDR, (2017). Words into Action Guidelines, National Disaster Risk Assessment, Governance System, Methodologies and Use of Results.

UNISDR, (2018). Economic Losses, Poverty & Disasters 1998-2017. Centre for Research on the Epidemiology of Disasters (CRED), part of the Institute of Health and Society (Université catholique de Louvain).

UNISDR, (2018). Şehirler Dirençli Hale Geliyor, Şehrim Hazırlıyor. United Nations International Strategy for Disaster Reduction.

Yılmaz, A. (2003), Türk Kamu Yönetiminin Sorun alanlarından Biri Olarak Afet Yönetimi, PEGEM Yayıncılık, Ankara.

World Bank (2010) Development and Climate Change. World Development Report 2010. Washington, DC: World Bank.

HAFTALIK DERS KONULARI	
Haftalar	Tartışılacak/İşlenecek Konular
1. Hafta	Afet Risk Azaltma Kavramlar ve Tanımlar
2. Hafta	Afet Risk Azaltma Yönetiminin Aşamaları, İlkeleri, Kalkınma ile İlişkileri

3. Hafta	Afet Risk Azaltma Yönetiminde Uluslararası İlke ve Prensipler, İklim Değişikliği ile Uyum İlişkisi
4. Hafta	Afet Risk Azaltma Yönetimi Sisteminin Yasal ve Kurumsal Yapısı ve Gelişimi
5. Hafta	Afet Risk Azaltma Uluslararası Politika ve Stratejileri: Birleşmiş Milletler ve Afet Risklerinin Azaltılması Çalışmaları
6. Hafta	Afetler ve Türkiye'nin Afet Profili
7. Hafta	Afet Risk Azaltma Ulusal Politika ve Stratejileri
8. Hafta	Afet Risk Azaltma Yönetimi ve Fiziksel Planlama
9. Hafta	Afet Risk Azaltma ve Dirençli Kentler
10. Hafta	Afet Risk Azaltma Yönetiminde Bilgi Teknolojilerinden Yararlanma Olanakları: Afet Bilgi Sistemleri
11. Hafta	Afet Risk Azaltma ve Kentsel Dönüşüm
12. Hafta	Afet Risk Azaltma ve Risk Transfer Mekanizmaları
13. Hafta	Farklı Ülke Örneklerinde Risk Azaltma Strateji ve Politikaları: Amerika-Japonya
14. Hafta	Farklı Ülke Örneklerinde Risk Azaltma Strateji ve Politikaları- Şili- Avrupa Birliği
15. Hafta	<i>Final Sınavı</i>

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı payı (%)
Devam	-	-
Kısa Sınav	-	-
Ara Sınav	-	-
Uygulama	-	-
Proje	-	-
Ödev / Sunum	-	30
Yarıyıl Sonu Sınavı	-	70
Toplam	-	100

AKTS* (ÖĞRENCİ İŞ YÜKÜ TABLOSU)			
Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yükü
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	14	3	42
Sunum	1	9	9
Proje	-	-	-
Ödevler	1	9	9
Ara Sınavlar	1	19	19
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	29	29
Toplam	32	72	150
AKTS Kredisi			7

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI	
S.No.	Açıklama
Ö1	Sürdürülebilirliği teşvik etme çabalarında afet ve risk azaltma politikalarının rolünü tanımayı ve ifade etmeyi,
Ö2	Uluslararası ve ulusal afet risk azaltma politikalarının hedeflerini karakterize etmeyi,
Ö3	Sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen afet risk yönetimine doğru ilerlemeyi belirleyen faktörleri ve varlıkları anlamayı,

Ö4	Afet risklerini azaltmak için disiplinler arası çalışma potansiyelinin farkına varmayı,
Ö5	Belirli afet risklerine yönelik sürdürülebilir çözümler geliştirmek için bilgi üretmeyi,
Ö6	Türkiye'deki afet risk azatılması sürecinde yaşanan sorunlarına pratik çözümler önermek için analiz etme becerilerini uygulamayı öğreneceklerdir

PROGRAM YETERLİLİKLERİ	
S.No.	Açıklama
P1	Afet ve acil durumlarda yönetim evreleri bilir.
P2	Alanının ilişkili olduğu çok disiplini etkileşimi kavrar.
P3	Afet ve acil durumlarda mücadeleye dönük asgari ölçütleri bilir.
P4	Afet ve acil durumlarda yönetim kaynaklarını kullanabilir.
P5	Liderlik yapabilmenin yanı sıra, girişimcilik yetenekleriyle birlikte afet ve acil durumlarda zarar azaltmaya yönelik çalışmalar yapar, birey ve takım olarak sorumluluk yükler.
P6	Ulusal ve uluslararası ölçekte Afet Yönetimine yönelik ortaya çıkan kuramsal ve uygulamadaki gelişmeleri akademik bir bakış açısı ile takip bilir.
P7	Mesleki etik ilkelerine uyma konusunda kuralları bilir.
P8	Afet ve acil durumlarda lojistik uygulamalarını bilir.

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİĞİNE KATKISI								
Tüm	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
Ö1	5	5	2	4	2	4	2	1
Ö2	3	4	1	4	4	5	2	1
Ö3	5	5	3	4	5	5	3	3
Ö4	4	5	5	5	5	5	4	3
Ö5	5	5	4	4	4	5	5	5
Ö6	4	5	5	5	5	4	4	5
KATKI DÜZEYİ:	1-Çok Düşük	2-Düşük	3-Orta	4-Yüksek	5-Çok Yüksek			

DERS TANITIM BİLGİLERİ

DERSİN ADI	Afetlerde KBRN Riskleri ve Yönetimi
Dersin Dili	Türkçe
Ders Yarıyılı	Bahar
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Amacı	Öğrencilerin KBRN (Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer) ajanları ile oluşabilecek olaylar (terör, savaş, endüstriyel, vs.) ile afet ve acil durumları hakkında bilgiler ile donatılması, bu ajanlarla oluşacak durumların yaratacağı muhtemel zararlardan kaçınılması, korunması, ilkyardım ve hazırlık süreçleri konusunda temel yetkinlikleri kazanmasıdır.
Dersin İçeriği	Teknolojinin gelişmesiyle birlikte KBRN silahları da denilen kitle imha silahlarının gerek devletler arasında gerekse terör grupları tarafından geliştirilme ve kullanılma potansiyelleri günümüzde de devam etmektedir. Bu tehdiye yönelik zararların azaltılması, bu olaylara etkili olarak müdahale edilmesi, bunlara karşı korunma tedbirlerinin geliştirilmesi iyi bir planlama dâhilinde gerçekleştirilebilir. Bu amaca ulaşabilmek için KBRN olaylarının öncesinde yapılması gereken hazırlıklar, olay sırasında yapılması gerekenler ve sonrasında alınacak önlemlere yönelik gerek ulusal gerekse yerel düzeyde planlamalar ve uygulamalar dersin ana eksenini oluşturacaktır.
Dersin Öğretim Üyesi	Prof.Dr. Levent Kenar
Kaynaklar	Kenar L., Karayılanoglu T., "A Turkish Medical Rescue Team against NBC Weapons", Military Medicine, 169(2): 94-96, 2004. Kenar L., Karayılanoglu T., "Medical Preparedness Against Chemical and Biological Incidents for NATO Summit-Istanbul and Lessons Learned", Prehospital and Disaster Medicine, 21(4), 268-271, 2006 Kimyasal ve Biyolojik Terörizm, GATA Basımevi, 2002. Kimyasal Silahlar, Afet Tıbbı, (Eds.) Eryılmaz M., Dizer U., Ankara. s.: 1255-1286, 2005. Stephen Penningroth, "Essentials of toxic chemical risk : science and society", CRC Press Taylor & Francis Group, FL, USA, 2000. Ortatatlı M., Sezigen S., Ayan HA., Balandız H., Kenar L.: "Terörizm Kapsamında Kimyasal, Biyolojik, Nükleer ve Radyasyona Bağlı Yaralanmaların Değerlendirilmesi, Türkiye Klinikleri Adli Tıp Bilimleri, 1 (2), 44-52, 2015. "KBRN Özel Durum Planlaması, Afet Yönetimi ve Tıbbi Uygulamalar-Temel Başvuru Kitabı (Eds.) Eroğlu SE., Yılmaz Se., Dursun R., Karakayalı O., EMA Tıp Kitapevi, İstanbul, 2020.

HAFTALIK DERS KONULARI	
Haftalar	Tartışılacak/İşlenecek Konular
1.Hafta	KBRN konsepti ve tehdit durumu
2.Hafta	KBRN ajanlarının genel özellikleri

3. Hafta	KBRN Olaylarının Özellikleri
4. Hafta	Kimyasal Silahlar
5. Hafta	Biyolojik Silahlar
6. Hafta	Radyolojik ve Nükleer Silahlar
7. Hafta	KBRN mevzuatının değerlendirilmesi
8. Hafta	KBRN malzemeleri ve teknolojik gelişmeler
9. Hafta	Kimyasal Biyolojik radyasyon/nükleer olaylara yaklaşım ve farklılıklar
10. Hafta	KBRN olay yeri yönetimi
11. Hafta	KBRN acil durum planlaması ve esasları
12. Hafta	KBRN risklerinin değerlendirilmesi
13. Hafta	KBRN afet senaryolarının hazırlanması esasları
14. Hafta	Genel Tekrar
15. Hafta	SINAV

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı payı (%)
Devam	-	20
Kısa Sınav	-	-
Ara Sınav	-	-
Uygulama	-	-
Proje	-	-
Ödev / Sunum	-	30
Yarıyıl Sonu Sınavı	-	50
Toplam	-	100

AKTS* (ÖĞRENCİ İŞ YÜKÜ TABLOSU)			
Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yükü
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	14	3	42
Sunum / Seminer Hazırlama	1	9	9
Proje	-	-	-
Ödevler	1	9	9
Ara Sınavlar	1	19	19
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	29	29
Toplam	32	72	150
AKTS Kredisi			7

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI	
S.No.	Açıklama
Ö1	KBRN alanındaki temel bilgi, kavram ve mevcut teorileri kavrayabilir.
Ö2	KBRN ajanlarının genel özelliklerini ve etkilerini bilir.

Ö3	KBRN ajanlarının saptanmasına yönelik kullanılan yöntemleri sıralayabilir.
Ö4	KBRN ajanı kullanımında olay yeri yönetim ve organizasyonunu sağlayabilir.
Ö5	KBRN ajanlarına karşı ferdi ve toplu korunma yöntem ve araçlarını sıralayabilir.
Ö6	KBRN afet ve acil durumlarda zarar azaltmaya yönelik çalışmalar yapabilir.
Ö7	Mevcut teknoloji ve bilimsel gelişmeler doğrultusunda KBRN savunmasına yönelik ihtiyaçları belirleyebilir.
Ö8	KBRN ile ilgili ulusal ve uluslararası gelişmeleri, küresel bir bakış açısıyla izleyip değerlendirebilir.
Ö9	Muharebelerde ve afetlerde KBRN savunmasına yönelik hizmetlerin planlanmasına katkıda bulunabilir.
Ö10	Görev yapmakta olduğu kurumun KBRN olaylarından korunma yöntemlerini geliştirip buna yönelik hizmetlerini yönlendirebilir.
Ö11	KBRN risklerini tanımlayabilir.

PROGRAM YETERLİLİKLERİ	
S.No.	Açıklama
P1	Afet ve acil durumlarda yönetim evreleri bilir.
P2	Alanının ilişkili olduğu çok disiplini etkileşimi kavrar.
P3	Afet ve acil durumlarda mücadeleye dönük asgari ölçütleri bilir.
P4	Afet ve acil durumlarda yönetim kaynaklarını kullanabilir.
P5	Liderlik yapabilmenin yanı sıra, girişimcilik yetenekleriyle birlikte afet ve acil durumlarda zarar azaltmaya yönelik çalışmalar yapar, birey ve takım olarak sorumluluk yükler.
P6	Ulusal ve uluslararası ölçekte Afet Yönetimine yönelik ortaya çıkan kuramsal ve uygulamadaki gelişmeleri akademik bir bakış açısı ile takip bilir.
P7	Mesleki etik ilkelerine uyma konusunda kuralları bilir.
P8	Afet ve acil durumlarda lojistik uygulamalarını bilir.

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİĞİNE KATKISI								
Tüm	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
Ö1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ö2	-	-	-	-	-	-	-	-
Ö3	-	-	-	-	-	-	-	-
Ö4	-	-	-	-	-	-	-	-
Ö5	-	-	-	-	-	-	-	-
Ö6	-	-	-	-	-	-	-	-
Ö7	-	-	-	-	-	-	-	-

Ö8	-	-	-	-	-	-	-	-
Ö9	-	-	-	-	-	-	-	-
Ö10	-	-	-	-	-	-	-	-
Ö11	-	-	-	-	-	-	-	-
KATKI DÜZEYİ:	1-Çok Düşük	2-Düşük	3-Orta	4-Yüksek	5-Çok Yüksek			

DERS TANITIM BİLGİLERİ

DERSİN ADI	Felaket Kurbanlarının Kimliklendirilmesi
Dersin Dili	Türkçe
Ders Yarıyılı	Bahar
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Amacı	Birden fazla kişinin şiddetli bir kuvvet sonucunda hayatını kaybettiği olaylarda kurbanların kimliklerinin tespit edilmesi, hem hukuki hem de vicdani sonuçları olan bir görevdir. Şiddetli kuvvet sonucunda gerçekleşen ölüm sonrasında kurbanların vücutlarında meydana gelen değişimler, görgüye dayalı kimliklendirmeyi güçleştirmektedir. Bu noktada adli bilimlerde kullanılan ve kimliklendirme metodlarının kullanılması gerekmektedir. Bu derste öğrencilere, felaket kurbanlarını kimliklendirilmesi (F2K) çalışmalarının hem hukuki, hem de teknik yönleri hakkında bilgi verilmesi amaçlanmaktadır.
Dersin İçeriği	Öğrenciler, felaket kurbanlarının kimliklendirilmesi çalışmalarının hukuki ve teknik yönleri ile felaket olaylarının gerçekleştiği mahallerin organize edilmesi hakkında bilgi verilecektir.
Dersin Öğretim Üyesi	Doç.Dr. Gökhan İbrahim Ögünç
Kaynaklar	Thompson T., Black S. (2007), Forensic Human Identification; an Introduction, CRC Press Rathbun T.A., Buikstra J. (1994), Human Identification case Studies in Forensic Anthropology, Charles C. Thomas Publication INTERPOL DVI Guide and Annexes Jensen R.A. (2000), Mass Fatality and Casualty Incidents; A Field Guide, CRC Press World Health Organisation, (2004), Management of Dead Bodies in Disaster Situations, PAHO Publishing. Latham K.E, BartelinkE.J., Finnegan M. (2018), New Perspectives in Forensic Human Skeletal Identification, Academic Press Dudley, M.H. (2013), Mass Fatality Management; Concise Field Guide, CRC Press Management of Dead Bodies After Disasters: a Field Manuel for First Responders Anstett E., Dreyfus J. (2015), Human Remains and Identification Mass Violence, Genocide, and the "Forensic Turn", Manchester University Press

HAFTALIK DERS KONULARI

Haftalar	Tartışılacak/İşlenecek Konular
1. Hafta	Felaketlerde Kimliklendirmenin Hukuki ve Sosyal Boyutu
2. Hafta	F2K Çalışmalarının Organizasyon Yapısı ve Süreci
3. Hafta	Felaketlerde Olay Yerinin Yönetimi ve Kimliklendirme
4. Hafta	F2K Uluslar arası ve Ulusal Prosedürler

5. Hafta	Ölüm ve Ölüm Sonrasında Meydana Gelen Değişimler
6. Hafta	F2K Çalışmalarında Adli Odontoloji İncelemeleri
7. Hafta	F2K Çalışmalarında Adli Antropoloji İncelemeleri
8. Hafta	F2K Çalışmalarında Parmak ve Avuç İzi İncelemeleri
9. Hafta	F2K Çalışmalarında Fiziksel ve Radyolojik İncelemeler
10. Hafta	F2K Çalışmalarında Adli DNA İncelemeleri
11. Hafta	F2K Ekiplerinin Oluşturulması ve Diğer Devlet Uygulamaları
12. Hafta	Felaket Kurbanlarının Kimliklendirilmesi Çalışmalarında Vaka Analizleri
13. Hafta	Felaket Kurbanlarının Kimliklendirilmesi Çalışmalarında Vaka Analizleri
14. Hafta	Felaket Kurbanlarının Kimliklendirilmesi Çalışmalarında Vaka Analizleri

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ			AKTS* (ÖĞRENCİ İŞ YÜKÜ TABLOSU)			
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı payı (%)	Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü
Devam	14	10	Ders Süresi	14	3	42
Kısa Sınav	-	-	Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	14	3	42
Ara Sınav	1	30	Sunum / Seminer Hazırlama	1	9	9
Uygulama	-	-	Proje	-	-	-
Proje	-	-	Ödevler	1	9	9
Ödev / Sunum	1	30	Ara Sınavlar	1	19	19
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	30	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	29	29
Toplam		100	Toplam	32	72	150
AKTS Kredisi						7

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI	
S.No.	Açıklama
Ö1	Kimliklendirme kavramı ve hukuki boyutlarını kavrayacak.
Ö2	F2K birimlerinin organizasyonu ve çalışma sistemlerini öğrenecek
Ö3	Felaket olaylarında kimliklendirme faaliyetlerini koordine edebilecek.
Ö4	F2K'da uygulanan ulusla ve uluslararası prosedürler hakkında bilgi sahibi olacak.
Ö5	Ölümün süreçleri ve ölüm sonrası cenazelerde gerçekleşen değişimleri öğrenecek.

Ö6	F2K çalışmalarında adli odontolojik inceleme süreçlerini öğrenecek.
Ö7	F2K çalışmalarında adli antropolojik inceleme süreçlerini öğrenecek.
Ö8	F2K çalışmalarında parmak ve avuç izi inceleme süreçlerini öğrenecek.
Ö9	F2K çalışmalarında fiziksel ve radyolojik inceleme süreçlerini öğrenecek.
Ö10	F2K çalışmalarında Adli DNA İnceleme süreçlerini öğrenecek.
Ö11	F2K ekiplerinin oluşturulması ve diğer devlet uygulamalarını inceleyecek
Ö12	F2K çalışmalarında vaka analizleri yaparak, elde edilen tecrübeleri değerlendirecek

PROGRAM YETERLİLİKLERİ	
S.No.	Açıklama
P1	Afet ve acil durumlarda yönetim evreleri bilir.
P2	Alanının ilişkili olduğu çok disiplini etkileşimi kavrar.
P3	Afet ve acil durumlarda mücadeleye dönük asgari ölçütleri bilir.
P4	Afet ve acil durumlarda yönetim kaynaklarını kullanabilir.
P5	Liderlik yapabilmenin yanı sıra, girişimcilik yetenekleriyle birlikte afet ve acil durumlarda zarar azaltmaya yönelik çalışmalar yapar, birey ve takım olarak sorumluluk yükler.
P6	Ulusal ve uluslararası ölçekte Afet Yönetimine yönelik ortaya çıkan kuramsal ve uygulamadaki gelişmeleri akademik bir bakış açısı ile takip bilir.
P7	Mesleki etik ilkelerine uyma konusunda kuralları bilir.
P8	Afet ve acil durumlarda lojistik uygulamalarını bilir.

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİĞİNE KATKISI								
Tüm	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
Ö1	3	5	5	4	4	5	5	5
Ö2	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö3	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö4	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö5	2	2	2	1	2	1	3	2
Ö6	3	5	4	3	3	5	5	5
Ö7	3	5	4	3	3	5	5	5
Ö8	3	5	4	3	3	5	5	5
Ö9	3	5	4	3	3	5	5	5

Ö10	3	5	4	3	3	5	5	5
Ö11	3	5	4	3	3	5	5	5
Ö12	5	5	5	5	5	5	5	5
KATKI DÜZEYİ:	1-Çok Düşük	2-Düşük	3-Orta	4-Yüksek	5-Çok Yüksek			

DERS TANITIM BİLGİLERİ

DERSİN ADI	Afetlerde İnsan Kaynakları Yönetimi
Dersin Dili	Türkçe
Ders Yarıyılı	Bahar
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Amacı	Öğrencilerin afet yönetimi açısından; a. İnsan kaynağının seçimi, eğitimi, b. Organizasyon açısından dağılımı ve planlanması, c. Motivasyonu, d. Etik anlayışları, e. Performanslarının değerlendirilmesi, f. Stres ve öfke kontrolü sağlama yöntemleri, g. Ekip çalışması ilkeleri ve afetlerde liderlik konusunda yetkinlik kazanması hedeflenmektedir.
Dersin İçeriği	Derste öncelikle insan kaynakları yönetimi üzerinde durulacaktır. Devamında insan kaynakları alınındaki seçim aşamasından değerlendirme aşamasına kadar olan konular afet yönetimi perspektifinden ele alınacaktır. Bu noktada ders içerisinde vakalar üzerinden de değerlendirme yapılacaktır. Özellikle doğal afet tecrübesi olan uzmanların derse davet edilmesi suretiyle katılımları da sağlanacaktır.
Dersin Öğretim Üyesi	J.Alb.Dr. Erdem ÖZGÜR
Kaynaklar	Alexander, David, (2017). Natural Disaster, Routledge,USA. Claudia G. Flores Gonzáles, (2020). Risk Management of Natural Disasters, KIT Scientific Publishing. Dillion B., (2014). Coordinating the Emergency Response. In Blackstone's Emergency Planning, Crisis and disaster Management. Second Edition Oxford University Presss, Oxford. Epstein Becker Green, (2010). Hurricanes, Pandemics and Natural Disasters: Is Your HR Department Prepared? The Association of Contingency Planners, presentation by Charles Wilson. Günaydın M, Tatlı Ö, Ersöz Genç E., (2017). Arama Kurtarma Örgütleri ve UMKE. Doğal Afetler ve Çevre Dergisi, 3(1):56-63. Harmancı Seren AK. (2017). Afetlerde İnsan Kaynakları Arasındaki İletişim. Altuntaş S, editör. Afetlerde İnsan Kaynakları Yönetimi. 1. Baskı. Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları. Ranke, Ulrich, (2016). ,Natural Disaster Risk Management: Geosciences and Social Responsibility, Springer International Pulishing. Walker J, (2005). The Human Side of Crisis Management. Louisiana Employment Law Letter, Vol. 14. Wooten LP and James EH, (2008). Linking Crisis Management and Leadership Competencies: The Role of Human Resources Development. Advances in Developing Human Resources, Vol. 10, No. 3, pp. 352–379.

HAFTALIK DERS KONULARI	
Haftalar	Tartışılacak/işlenecek Konular
1. Hafta	İnsan kaynakları yönetimine giriş ve stratejik insan kaynakları yönetimi.
2. Hafta	Risk Yönetimi ve afet planlamasında insan kaynaklarının rolü.
3. Hafta	Afetlerde görev alacak insan kaynağının görev fonksiyonlarının tespiti, örgütlenme, seçme ve yerleştirme.
4. Hafta	Afetlerde görev alacak insan kaynağının eğitim ve geliştirilmesi, afetlere yönelik eğitim yöntemleri ve seviyeleri.
5. Hafta	Afet yönetimde operasyon sürekliliği bağlamında ekip çalışması ve liderliğin rolü.
6. Hafta	Afetlerde görevlendirilecek personelin iletişim becerilerinin geliştirilmesi, sosyal medya ve profesyonellik.
7. Hafta	<i>Ara Sınav/Makale İncelemesi Sunumu.</i>
8. Hafta	Afetlerde zaman yönetimi.
9. Hafta	Afetlerde stres ve çatışma yönetimi.
10. Hafta	Afet yönetiminde insan kaynağının motivasyonu ve psiko-sosyal destek hizmetlerinin planlanması.
11. Hafta	Afetlerde personelin etik anlayışının geliştirilmesi ve sürdürülebilirlik.
12. Hafta	Afetlerde görev alan personelin değerlendirilmesi.
13. Hafta	Afetlerde görev alan personelin güçlendirilmesi, teçhizat ve imkan kabiliyetler ilave maaş ve özlük hakları.
14. Hafta	Ödev Sunumları
15. Hafta	<i>Final Sınavı/Ödev Sunumları</i>

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı payı (%)
Devam	14	20-
Kısa Sınav	-	-
Ara Sınav	-	-
Uygulama	-	-
Proje	-	-
Ödev / Sunum	2	80-
Yarıyıl Sonu Sınavı	-	-
Toplam		100

AKTS* (ÖĞRENCİ İŞ YÜKÜ TABLOSU)			
Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yükü
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	14	3	42
Sunum / Seminer Hazırlama	1	9	9
Proje	-	-	-
Ödevler	1	9	9
Ara Sınavlar	1	19	19
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	29	29
Toplam	32	72	150
AKTS Kredisi			7

PROGRAM YETERLİLİKLERİ	
S.No.	Açıklama
P1	Afet ve acil durumlarda yönetim evreleri bilir.
P2	Alanının ilişkili olduğu çok disiplini etkileşimi kavrar.
P3	Afet ve acil durumlarda mücadeleye dönük asgari ölçütleri bilir.
P4	Afet ve acil durumlarda yönetim kaynaklarını kullanabilir.
P5	Liderlik yapabilmenin yanı sıra, girişimcilik yetenekleriyle birlikte afet ve acil durumlarda zarar azaltmaya yönelik çalışmalar yapar, birey ve takım olarak sorumluluk yükler.
P6	Ulusal ve uluslararası ölçekte Afet Yönetimine yönelik ortaya çıkan kuramsal ve uygulamadaki gelişmeleri akademik bir bakış açısı ile takip bilir.
P7	Mesleki etik ilkelerine uyma konusunda kuralları bilir.
P8	Afet ve acil durumlarda lojistik uygulamalarını bilir.

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI	
S.No.	Açıklama
Ö1	Afetlerde görev alacak insan kaynağının kurumsal ve ulusal düzeylerde nasıl planlayabildiğini kavrar.
Ö2	Afetlerde müdahale ve yardım personelinin seçimini ve yetiştirilmesini bilir.
Ö3	Afetlerde liderlik ve ekip çalışması ortamını sağlama becerisine sahip olur.
Ö4	Afetlerdeki insan kaynağının iletişim becerisinin ne seviyede olması gerektiğini kavrar
Ö5	Afetlerde insan kaynağı açısından etik ilkeleri anlar.
Ö6	Afetlerde stres ve çatışma yönetimi becerilerine sahip olur.
Ö7	Afetlerde müdahale ve yardım personelinin performansını değerlendirebilir.

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİĞİNE KATKISI								
Tüm	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
Ö1	4	3	4	5	5	4	5	2
Ö2	4	4	4	5	4	4	4	2
Ö3	3	4	4	4	5	4	4	2
Ö4	4	4	4	4	4	4	4	2
Ö5	4	4	3	4	4	4	4	2
Ö6	4	4	3	4	4	4	4	2
Ö7	4	4	4	4	4	4	4	2
KATKI DÜZEYİ:	1-Çok Düşük	2-Düşük	3-Orta	4-Yüksek	5-Çok Yüksek			